

Hakijan esitys Öjenin maankaatopaikan ja pilaantuneiden maiden varasto- ja käsittelykentän seuranta- ja tarkkailusuunnitelmaksi

Tämä asiakirja sisältää esityksen jätelain (646/2011) 118 §:n mukaisesta kirjanpidosta sekä jätelain 120 §:n mukaisesta seuranta- ja tarkkailusuunnitelmasta, siten kuin sen sisällöstä on tarkemmin säädetty valtioneuvoston asetuksessa jätteistä (VNA 978/2021) 41 §:ssä. Toiminnanharjoittajan tulee perehdyttää alueella toimiva henkilöstö tämän asiakirjan ja sen liitteiden sisältöön.

1. Yleiskuvaus seurannan- ja tarkkailun järjestämisestä alueella

Alueen toiminnot koostuvat maankaatopaikan- ja pilaantuneiden maiden käsittelykentän toiminnasta. Tämä tarkkailusuunnitelma koskee molempia toimintoja ja niiden tarkkailu järjestetään yhteisesti.

Maankaatopaikan lakiosalle rakennettavalle pilaantuneiden maiden käsittelykentälle otetaan vastaan vuosittain korkeintaan 20 000 tonnia pilaantuneita- ja pilaantumattomia maa-aineksia sekä jätteensekaisia maa-aineksia käsiteltäväksi ja välivarastoitavaksi. Pilaantuneet, pilaantumattomat ja jätteensekaiset maa-ainekset tulee välivarastoida ja käsitellä toisistaan selkeästi erillään. Vastaavan hoitajan tulee merkitä tiedot vastaanotettavien maa-ainesten laadusta, määrästä ja sijainnista alueella.

Pilaantuneiden maa-ainesten kuormista tulee laatia siirtoasiakirjat, jotka tulee olla toimitettu vastaavalle laitoksen vastaavalle hoitajalle tai muulle tehtävään valtuutetulle henkilölle hyväksyttäväksi ennen kuormien toimittamista alueelle.

Alueelle tuotavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuden ylärajana käytetään kullekin aineelle ympäristöministeriön oppaassa 2/2019 määriteltyä alinta yhteenlaskussa huomioitavaa pitoisuutta (cut-off-arvoa). Cut-off-arvosta voidaan poiketa mikäli maa-ainekerä varastoidaan ja käsitellään erillisen suunnitelman mukaisesti, joka tulee hyväksyttäväksi valvovalla viranomaisella.

Alueen vastaava hoitaja kirjaa vastaanotetut kuormat sekä osoitetiedot, joista ne on toimitettu. Hän kirjaa myös alueelta lähtevät jätteet ja vastaanottopaikat, joihin ne on toimitettu. Vastaanoton aikana tarkastetaan, että vastaanotettavat jätekuormat sisältävät ainoastaan niitä jätteitä, joiden vastaanotto on ennakoon hyväksytty. Vastaavasti jätteiden pois viennin yhteydessä tarkastetaan,

että kuormat eivät sisällä muita jätteitä, kuin mitä vastaanottoaikalla on lupa ottaa vastaan. Pääsääntöisesti tarkastaminen tehdään silmämääräisesti, mutta tarvittaessa niistä otetaan näytteitä niiden ominaisuuksien selvittämiseksi.

Vastanotetut pilaantuneet maat kirjataan ylös Vaasan kaupungin ylläpitämään tiedostoon. Tiedostoon kirjataan vastaanotettujen kuormien määrä ja arvio niiden painosta (auton tai yhdistelmän kantavuus) sekä siirtoasiakirja.

Pilaantumattomista, vastanotetusta maa-aineksesta kirjataan tiedostoon maalaji, kuormien määrä ja arvio niiden painosta (auton tai yhdistelmän kantavuus) sekä osoite, josta maa-aines on toimitettu. Tiedot voidaan taltioida esim. siten, että kuormien tuoja merkitsee kaavakkeeseen maalajin, kuorman arviopainon ja osoitteen, josta kuorma on tuotu ja jättää tiedot maankatopaikalla sijaitsevaan postilaatikkoon.

Vastaavalla tavalla kuin tuodut kuormat kirjataan alueelta pois vietävä pilaantunut maa-aines. Pois vietävälle pilaantuneelle maa-ainekselle tehdään siirtoasiakirja.

Vuosiraportti sisältää kirjanpidon vuoden aikana vastaan otetuista jätteistä jätejakeittain.

2. Jäteasetuksen 41 §:n mukaiset seuranta- ja tarkkailusuunnitelman tiedot

Alla eriteltynä jäteasetuksen 25 §:n kohtien 1-9 edellyttämät tiedot:

1) käsiteltäviksi hyväksyttävät jätteet

Alueelle otetaan vastaan vuosittain korkeintaan alle 50 000 tonnia ylijäämaita maankaatopaikalle loppusijoitettavaksi. Maankaatopaikalle sijoitetaan ainoastaan pilaantumattomia maa-aineksia joiden haitta-ainepitoisuudet ovat alle valtioneuvoston asetuksen maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (VNA214/2007) alemman ohjearvon (EWC-jätenimike 17 05 04).

Pilaantuneiden maa-ainesten käsittelykentälle otetaan vastaan korkeintaan alle 20 000 tonnia

maa-aineksia sekä pilaantuneita ja jätteensekaisia maa-aineksia (EWC-jättenimikkeet 17 05 04 ja 17 05 03). Tuotavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuden ylärajana käytetään kullekin aineelle ympäristöministeriön oppaassa 2/2019 määriteltyä alinta yhteenlaskussa huomioon otettavaa pitoisuutta (cut-off-arvoa). Cut-off-arvosta voidaan poiketa, mikäli maa-ainesarä varastoidaan ja käsitellään erillisen suunnitelman mukaisesti, joka tulee hyväksyttäväksi valvovalla viranomaisella.

Pilaantuneiden maa-ainesten käsittelykentälle otetaan vastaan maa-aineksia ainoastaan Vaasan kaupungin infrarakennuskohteista.

Maa-ainesten käsittely tapahtuu pilaantuneiden maiden käsittelykentällä sen valmistuttua, sitä ennen maa-ainesten käsittelyä voidaan tehdä muualla hankealueen sisäpuolella. Pilaantuneita maa-aineksia ei oteta vastaan käsiteltäväksi eikä varastoitavaksi ennen kuin pilaantuneiden maiden käsittelykentän vaihe I ja sen vesienkäsittelyjärjestelmä on valmistunut. Tätä ennen voidaan käsiteltäväksi ottaa vain maankaatopaikalle loppusijoitettavan maa-aineksen vaatimukset täyttäviä maa-aineksia.

2) toimet vastaanotettavien jätteiden laadun tarkastamiseksi

Maankaatopaikan alueelle pääse vain portin kautta, jossa kuorman tuoja tunnistautuu painonappitagilla. Saapuvat kuormaan kuvataan. Saapuvien kuormien valvonnasta vastaa ensisijaisesti vastaanottavan kaivinkoneen kuljettaja. Mikäli kuormia täytyy vastaanottaa, ilman, että vastaanottava kone on paikalla, voidaan alueelle tuodut kuormat jälkikäteen jäljittää portilla kuvattun kuvamateriaalin ja tunnistetietojen perusteella.

Mikäli alueelle otetaan vastaan loppusijoitettavaksi maa-aineksia, joista on syytä epäillä pilaantuneisuutta, tulee toimittajan ennen kuormien vastaanottoa esittää maa-aineksista haitta-aineanalyysitulokset, joiden perusteella loppusijoitettavien maa-ainesten VNA 214/2007 mukaiset haitta-ainepitoisuudet ovat alle asetuksen määrittämän alemman ohjearvon.

Vastaavasti, jos pilaantuneiden maiden käsittelykentälle toimitetaan maa-aineksia alueilta, joissa voidaan epäillä pilaantumista, tulee maa-aineksista toimittaa analyysitulokset, joiden perusteella

maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet eivät ylitä vaarallisen jätteen pitoisuuksia VNA 214/2007 määritettyjä haitta-aineita. Tuotavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuden ylärajana käytetään kullekin aineelle ympäristöministeriön oppaassa 2/2019 määriteltyä alinta yhteenlaskussa huomioitavaa pitoisuutta (cut-off-arvoa). Cut-off-arvosta voidaan poiketa, mikäli maa-aineserä varastoidaan ja käsitellään erillisen suunnitelman mukaisesti, joka tulee hyväksyttäväksi valvovalla viranomaisella.

Pilaantuneiden maiden varasto- ja käsittelykentälle otetaan vastaan maa-aineksia ainoastaan Vaasan kaupungin infratyömailta.

Pilaantuneiden maa-ainesten kuormista tulee laatia siirtoasiakirjat, jotka tulee olla toimitettu vastaavalle laitoksen vastaavalle hoitajalle tai muulle tehtävään valtuutetulle henkilölle hyväksyttäväksi ennen kuormien toimittamista alueelle.

Happamat sulfaattiimaat tunnistetaan aistinvaraisesti hajun ja värin perusteella. Sulfaattiimaat käsitellään ympäristöviranomaisen kanssa sovitulla tavalla.

3) toimet POP-jätteen tunnistamiseksi;

Mikäli maita otetaan vastaan kohteista, joissa voidaan epäillä POP-yhdisteiden aiheuttamaa pilaantumista esim. saha-alueilta, tulee alueelta otetusta kokoomanäytteestä analysoida aiemman toiminnan perusteella pilaantumista mahdollisesti aiheuttaneet POP-yhdisteet. Mikäli maa-ainekset sisältävät POP-yhdisteitä, ei niitä oteta alueella vastaan loppusijoitettavaksi tai käsiteltäväksi.

4) käsittelyprosessin kuvaus mukaan lukien selvitys käsittelyyn liittyvistä mahdollisista häiriö-, vaara- ja poikkeuksellisista tilanteista sekä tarkkailun kannalta keskeisistä käsittelyvaiheista;

Loppusijoitettavien maa-ainesten käsittely koostuu kuormien purkamisesta, tiivistämisestä ja muotoilusta. Kuormat pyritään sijoittamaan mahdollisimman lähelle niiden lopullista

sijoituspaikkaa. Maa-ainesten vastaanottoon, tiivistämiseen ja muotoiluun liittyy häiriöriski konerikon aiheuttamasta öljyvuodosta. Konerikon varalta alueelle varataan riittävästi imeytysainetta. Maankaatopaikan huleveden kerätään viivytysaltaaseen, joka toimii öljynerottimena. Alueella on myös toiminnan aikana kaivinkone, jolla öljyvahingon kunnostustyö voidaan aloittaa välittömästi. Toinen toimintaan liittyvä riski on työkoneen palaminen, tähän varaudutaan varaamalla alueelle riittävä alkusammutuskalusto.

Pilaantuneiden maiden käsittelykentän toiminnot koostuvat maa-ainesten välivarastoinnista, kuivaamisesta, seulonnasta ja kompostoisesta. PIMA-kentällä on oma vesienkäsittelyjärjestelmä, joka on erillinen maankaatopaikan vesienkäsittelyjärjestelmästä. Toiminnan aiheuttamat riskit ja varautumiskeinot ovat samat kuin maankaatopaikan toiminnassa.

5) Toimet päästöjen ja käsittelyssä syntyvien jätteiden tarkkailun järjestämiseksi;

Alueella suoritetaan pinta- ja pohjavesien tarkkailua hyväksytyyn tarkkailuohjelman mukaisesti. Tarkkailun tulokset toimitetaan vuosiraportin yhteydessä. Tiedot alueella syntyneistä ja muualle käsittelyyn toimitetusta jätteistä liitetään vuosiraporttiin.

6) toiminta häiriö-, vaara- ja poikkeuksellisissa tilanteissa mukaan lukien korjaavat toimet;

Toiminta häiriö- vaara ja poikkeuksellisissa tilanteissa esitetty edellä kohdassa 4. Häiriö-, vaara- ja poikkeukselliset tilanteet ja niiden perusteella tehdyt korjaavat toimenpiteet merkitetään vuosiraporttiin.

7) toimet käsittelyssä syntyvien jätteiden laadun selvittämiseksi;

Alueelta muualle toimitettavasti maa-aineksista selvitetään niiden VNA 214/2007 mukaiset haitta-ainepitoisuudet kokoomanäyttein, kokoomanäytteet otetaan 1 vähintään per 10 000 tonnia tai erä. Kokoomanäyte koostuu 20:stä osanäytteestä. Jos varastoitujen pilaantuneiden maiden luokitellaan esim. haitta-ainepitoisuuksien mukaan otetaan näytteitä tiheämmin.

8) käsittelyssä syntyvien jätteen käsittelymenetelmät ja -paikat;

Toiminnassa syntyvät jätteen toimitetaan vastaanottajalla, jolla on voimassa oleva ympäristölupa niiden vastaanottamiseen. Alueelta lähtevät kuormat ja niiden vastaanottajat merkitään alueen kirjanpitoon.

9) käsittelystä vastuussa olevat henkilöt ja toimet heidän perehdyttämisekseen;

Muuttuneet tiedot henkilöistä, heidän perehdyttämisestään sekä henkilöstön saamasta koulutuksesta esitetään valvovalle viranomaiselle ennen muutosten tekemistä.

Tiedot muutoksista kirjataan vuosiraporttiin.

10) muut vastaavat seurannan ja tarkkailun järjestämiseksi tarpeelliset seikat.

Vuosiraporttiin kootaan kuvaus toiminnasta tapahtuneista muutoksista sekä tiedot viranomaisten hyväksynnästä muutoksiin.